Wilson Center | Digital Archive
International History Declassified
digitalarchive.wilsoncenter.org

June 21, 1960
Polish Diplomat's Notes on the Situation in the Far East

Citation:

"Polish Diplomat's Notes on the Situation in the Far East", June 21, 1960, Wilson Center Digital Archive, Centralne Archwium Wojskowe.
https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/119505

Summary:

Kowalczyk's review of the situations in Taiwan including increased US presence and construction of US ports and Thailand being equipped by US army and used as a base for US planes.

Credits:

This document was made possible with support from Leon Levy Foundation

Original Language:

Polish

Contents:

Original Scan

Wilson Center Digital Archive Original Scan

TAJNE
Egz.Nr

Odpis

NOTATKA INFORMACYJNA O SYTUACJI NA DALEKIM WSCHODZIE

O sytuacji na Taiwanie:

W/g doniesień gazet z Taiwanu, Amerykanie intensywnie rozbudowują port wojenny w Dziyin na Taiwanie. Dnia 12 maja z-ca szefa wydziału taiwańskiego do spraw współpracy zagranicznej USA James, na oficjalnym otwarciu prac budowy tego portu oświadczył, że baza ta ma odpowiadać potrzebom sił morskich USA na Dalekim Wschodzie.

Jednocześnie z tym, przy współudziale czangkaiszekowców, Amerykanie rozbudowują lotnisko wojskowe w Lanyi i port wojenny w Huanlan. Szef wydziału taiwańskiego do spraw współpracy zagranicznej USA N. Haraldsen, przy otwarciu budowy portu Huanlan oświadczył, że w czasie działań wojennych, do tego portu będą mogły wchodzić największe jednostki bojowe.

Stany Zjednoczone przygotowują na Tajwanie wybudowanie fabryki pocisków artyleryjskich. Pierwsza partia urządzeń tej fabryki, została już dostarczona z USA do miasta Dzinlun.

Dnia 17 maja br. z Japonii przerzucono na Taiwan pierwszą partię amerykańskich samolotów odrzutowych typu "F-104" dla wojsk Czang Kai-Szeka. W tym samym dniu minister lotnictwa USA Sharp oświadczył, że uzbrojenie wojsk lotniczych Czang Kai-szeka nowymi odrzutowymi myśliwcami, zabezpieczy "potężne siły skierowane przeciw komunizmowi". "F-104" są najnowocześniejszymi samolotami szturmowymi na Dalekim Wschodzie. Szybkość ich jest dwa razy większa od szybkości dźwięku. Pilotów do latania na tych samolotach bierze się najlepszych, którzy poprzednio latali na samolotach typu "F-86". Szkolenie tych pilotów rozpoczęto 25 maja br.

Dnia 16 maja dowódca grupy amerykańskich doradców wojskowych na Taiwanie L.L. Doan w imieniu rządu amerykańskiego przekazał w bazie Dzinlan, siłom morskim Czang Kai-szeka jeden szybki transportowiec. Po otrzymaniu tego transportowca,

Wilson Center Digital Archive

Original Scan

zmieniono jego amerykańską nazwę "Clein Smith" na "Tianszan". Gazety taiwańskie donoszą, że w obecnym czasie Stany Zjednoczone opracowują plan wojskowej pomocy dla Czang Kai-szeka na rok 1961 i w planie tym duży nacisk położony będzie na nowoczesne uzbrojenie. W ostatnich 10-ciu latach przeciętnie na pomoc wojskową dla Taiwanu, Stany Zjednoczone dawały 200 mln dolarów rocznie.

W minionym miesiącu na Taiwan przyjeżdżała duża ilość generałów amerykańskich i szefów szpiegowskich wydziałów USA. Wśród nich byli: minister lotnictwa USA D. Sharp, pomocnik naczelnika wojenno morskich operacji do spraw agentury wywiadowczej L.H. Frost, d-ca okręgu frontu zachodniego F.N. Kiwette, d-ca służby tyłów sił lotniczych USA w rejonie Oceanu Spokojnego H. Porter i inni. W maju br. zespół "pomocy wojskowo-ekonomicznej" departamentu stanu i zespół "obrony wzajemnego bezpieczeństwa" ministerstwa obrony USA, odbyli inspekcję wojskowych baz USA i Czang Kai-szeka na Taiwanie. Na uwagę zasługuje fakt, że 7 oficjalnych osobistości wchodzących w skład zespołu "pomocy wojskowo-ekonomicznej", 12 maja odwiedziło wyspę Dzinmen i z wyspy tej przeprowadziło obserwację brzegów ChRL /prowincja Fudzien/.

Dnia 2 maja przybył na wyspę Dzinmen d-ca żandarmerii wojskowej USA Beater /były d-ca obozu jenieckiego na wyspie Kodżedo w czasie wojny koreańskiej/.

Dowództwo sił zbrojnych USA na Taiwanie ostatnio inspirowało wojska Czang Kai-szeka do przeprowadzenia szeregu prowokacyjnych manewrów.

W/g doniesień agencji informacyjnych USA, dowództwo sił morskich USA oświadczyło, że 2 maja br. pięć okrętów wojennych USA wypłynęło od brzegów Kalifornii na Daleki Wschód dla przyłączenia się do VII Floty. D-ca VII Floty D. Griffin oświadczył w Tajpej /Taiwan/, że wojska USA stacjonujące na Taiwanie i wojska Czang Kai-szeka, gotowe są w każdej chwili przystąpić do działań wojennych.

<u>O sytuacji w Siamie</u>

W/g doniesień z Waszyngtonu, szef sztabu lotnictwa USA T. Whait dnia 27 maja oświadczył, że Stany Zjednoczone w przyszłym tygodniu wyślą do Płdn. Wschodniej Azji "kombino-

Wilson Center Digital Archive Original Scan

wany oddział szturmowy lotnictwa" składający się z 220 myśliwców, samolotów wywiadowczych i innych rodzajów samolotów. Celem ich jest przeprowadzenie ćwiczeń. Wg oficjalnych oświadczeń przedstawicieli USA, przeprowadzenie tych ćwiczeń ma na celu sprawdzenie możliwości taktycznych USA przy rozwinięciu swoich sił na dużych przestrzeniach w wypadku powstania wyjątkowych sytuacji. Ten "szturmowy oddział wyleci z USA 1 czerwca br. Za wyjątkiem 30 samolotów, które polecą do Sjamu w celach szkoleniowych i "przyjacielskiej" wizyty, wszystkie pozostałe samoloty przeprowadzą prowokacyjne manewry na Filipinach i Taiwanie.

Wg doniesień z Bangkoku, USA zamierzają uzbroić wojska Sjamu w nowoczesną broń. Wg doniesień gazety "Kiatisak" z dnia 26 maja, w czasie rozmów z ministrem obrony Sjamu Naj Tajnosem, minister lotnictwa USA Sharp zaproponował uzbrojenie sjamskiej armii bronią nowoczesną, włączając broń rakietową.

Odpowiadając 24 maja na pytania korespondentów o przyjęciu przez Sjam amerykańskich rakiet, minister Naj Tanom stwierdził, że w obecnych czasach sjamskiej armii niezbędną jest współczesna broń amerykańska.

Jak donoszą gazety z Bangkoku, premier Sjamu Sarit Tanarat w imieniu Naczelnego Dowództwa Sił Zbrojnych Sjamu zwołał 25 maja radę wojenną, na której był omówiony "plan wojskowej pomocy i współpracy", opracowany przez grupę amerykańskich doradców w Sjamie. Na tej naradzie obecnym był minister obrony Sjamu, szef sztabu ministerstwa obrony, d-cy wojsk lądowych, morskich i lotniczych, oraz inni wyżsi oficerowie sjamscy, a także dowodzący grupą doradców amerykańskich Jonson i inni oficerowie amerykańscy różnych rodzajów broni, przebywający w Sjamie. Jak oświadczono, minister spraw zagranicznych Sjamu wyjedzie do USA, dla przeprowadzenia dalszych rozmów na ten temat z rządem amerykańskim.

Wg dalszych doniesień z Bangkoku, USA nalegają na to, żeby Sjam rozbudował swoje szosy i lotniska odpowiadające amerykańskim planom przygotowań na wypadek wojny światowej. Niedawno z amerykańskiego funduszu rozwoju, postanowiono przydzielić Sjamowi kredyt na sumę 19,4 milionów dolarów dla budowy szos strategicznych.

Wilson Center Digital Archive Original Scan

42

Dyrektor Zarządu Dróg Szosowych Sjamu, w tych dniach oświadczył, że Zarząd jego opracował plany budowy dróg odpowiadających wymogom strategicznym i przystąpienie do realizacji tych planów nastąpi natychmiast po zatwierdzeniu ich przez rząd.

Przy pomocy amerykańskiego komitetu współpracy zagranicznej, rząd Sjamu rozszerza i modernizuje 9 lotnisk w północnej części kraju. Przy tych praca bezpośrednio pomagają amerykańscy doradcy wojskowi.

Opracował por. Kowalczyk.

rukowano w 2 egz.
.Nr 1-Minister ObrŻNar.
.Nr 2-Szef Sztabu Gen.
. Kpt. Ł.S.
k J.S. dn. 21.06.60r.
dz. mass. 1561
0344/Z/60